

ГОДНА АДЗНАЧЫЛА
БАРАНавіЦКАЯ
ГРАМАДСКАСЦЬ

СТАР. 2

ГРАМАДСКАЕ
НАЗІРАННЕ I
РЭАГАВАННЕ

СТАР. 3

ПРАВААБАРОНЧЫ ПАТРАБУЮЦЬ ГАЛОСНАСЦІ Ў СПРАВЕ АНДРЭЯ ГАЙДУКОВА

Заява

Мінск, 19 лютага 2013 г.

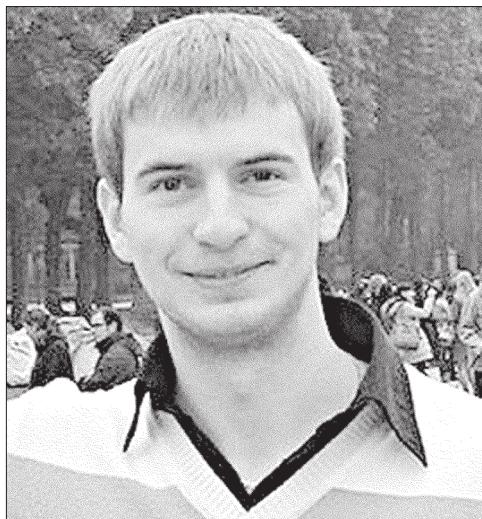
Беларускія праваабарончыя арганізацыі патрабуюць галоснасці і захавання ўсіх працэсуальных гарантый адвінавачанаму ў зрадзе дзяржаве Андрэю Гайдукову.

Як стала вядома з паведамленняў сваякоў Андрэя Гайдукова, які ўтрымліваецца пад вартай у СІЗА КДБ па адвінавачванні ў здзяйсненні злачынства па ч.1 арт. 356 КК Рэспублікі Беларусь (здрада дзяржаве ў форме правядзення агентурнай дзеянасці), пры правядзені расследавання дадзенай крымінальнай справы органамі следства дапускаліся грубыя парушэнні яго правоў. Так, у прыватнасці, неаднаразова адмаўлялася ў доступе адвінавачанага Андрэя Гайдукова да адваката, а сваякам - у прадастаўленні інфармацыі пра месца ўтрымання адвінавачанага.

Варта адзначыць, што права бесперашкодных канфідэнцыйных сустэреч са сваім абаронцам, без якіх-небудзь абмежаванняў па іх частаце і працягласці па часе, гарантувае грамадзянам Канстытуцыя Рэспублікі Беларусь, а таксама адпаведнымі нормамі дзеючага нацыянальнага заканадаўства - КПК Рэспублікі Беларусь.

У 2011 годзе ў Заключных заўвагах па 4-м перыядычным дакладзе Рэспублікі Беларусь Камітэт ААН супраць катавання ўказаў сур'ёзную занепакоенасць шматлікім звесткамі пра тое, што затрыманым часта адмаўляюць у асноўных правах, уключаючы доступ адваката, права на контакт з сям'ёй (CAT/C/SR.1053). Камітэт супраць катавання ў рэкамендаваў дзяржаве як заканадаўча, так і на практицы забяспечыць усім затрыманым доступ да асноўных правовых гарантый, у тым ліку неадкладны доступ да адваката.

Таксама мы вельмі занепакоеная атрымаўшай шырокое распаўсюджванне ў апошні час і прымененай у справе Андрэя Гайдукова практыкай уздзеяння на адвакатаў з дапамогай адабрання падпіскі пра неагалошванне дадзеных следства, трактаваных неправамерна шырокам. У выніку адвакат пазбаўляецца магчымасці прадастаўляць грамадскасці інфармацыю пра сут-

насць прад'яўленых падабароннаму адвінавочванняў, пра магчымыя працэсуальныя парушэнні, якія закранаюць права падабаронных, пра іх стан здароўя і іншыя падобныя звесткі. На нашу думку, такі падыход абліжвае права асобаў, якія знаходзяцца пад вартай, на абарону, а таксама пазбаўляе грамадскасць магчымасці атрымаць інфармацыю, якая закранае публічныя інтарэсы.

Улічваючы характар прад'яўленых Андрэю Гайдукову адвінавочванняў, заклікаем кампетэнтныя органы Рэспублікі Беларусь пры правядзенні крымінальнага пераследу Андрэя Гайдукова забяспечыць належную абарону і рэалізацыю яго правоў у адпаведнасці з заканадаўствам Рэспублікі Беларусь і міжнароднымі абавязацельствамі, прынятыхімі краінай перад сваімі грамадзянамі і міжнароднай супольнасцю. Асобы, вінаватыя ў такіх парушэннях, павінны быць прыцягнутыя да адпаведных мераў адказнасці.

Таксама заклікаем забяспечыць інформаванне грамадскасці пра хаду расследавання і неабходную публічнасць маючага адбыцца судовага разбіральніцтва па дадзенай справе.

РПГА «Беларускі Хельсінскі Камітэт»

Праваабарончы цэнтр «Вясна»

Баранавіцкія актыўісты
збіраюць подпісы за
тэрміновы рамонт помнікаў у
гонар паўстанцаў 1863 года

Разбураная пляцоўка ля Мілавідскага памятнага знака, усталяванага ў 1993 годзе. Разбураны дах каталіцкай капліцы. (Помнікі знаходзяцца ў Баранавіцкім раёне.)

Баранавіцкія грамадскія актыўісты распачалі збор подпісаў за тэрміновы рамонт помнікаў (Баранавіцкі раён) у гонар Мілавідской бітвы 1863 года, якія сёння знаходзяцца ў занядбаным стане. У найбольш кепскім стане знаходзіцца пляцоўка каля Мілавідскага памятнага знака ў гонар касінераў Кастуся Каліноўскага, якую пашкодзіў п'яны мясцовы кіровец у студзені 2013 года. Зусім дрэнны вонкавы выгляд мае і каталіцкая капліца, у якой вецер сарваў бляху і моцна пашкодзіў дах.

- Мы распачалі збор подпісаў і будзем прасіць кіраўніцтву Мілавідской сельскага Савета, як толькі сышдзе снег, адрамантаваць пашкоджаную пляцоўку. Адначасова мы накіравалі ліст кіраўніцтву Баранавіцкага завода станкапрыладаў, каб яны прыслалі тэхніку і спецыялістаў для рамонта даху каталіцкай капліцы ў Мілавідах, - паведаміў грамадскі актыўіст Віктар Сырыца.

Глеб Лушынскі

№ 2 (10) 02.2013

У Баранавічах адбылася агульнанацыянальная дыктуюка да 175-годдзя Кастуся Каліноўскага

Баранавіцкія прадстаўнікі грамадскасці і аматары роднага слова з лютага прынялі ўдзел у VI Усегульнай беларускай дыктуюцы, прысвеченай 175-м угодкам з дня народзінаў "літоўскага Марата", правадыра паўстання 1863 года Кастуся Каліноўскага.

Раней мы паведамлялі, што Баранавіцкі аддзел культуры не даў памяшканне гарадской бібліятэкі для правядзення гэтай культурніцкай імпрэзы. Таму мерапрыемства, у якім прыняло ўдзел 18 чалавек, адбылося ў памяшканні ПУП "Цэнтр Рунь" па вуліцы Брэсцкая. Тэкст дыктуюкі – гэта адзін з "Лістоў з-пад шыбеніцы" Кастуся Каліноўскага, які дыктувалася Анжаліка Камбалава. Усе ўдзельнікі свята прыгожага пісьменства не толькі праверылі свае веды па беларускай мове, але і атрымалі ў падарунак каляровую паштоўку з выявою Кастуся Каліноўскага. А самыя маладыя ўдзельніцы свята роднай мовы былі ўзнагароджаны яшчэ і кнігай Зміцера Санько "Асобы, якія тварылі гісторыю".

Анжаліка Камбалава

175-Я ЎГОДКІ З ДНЯ НАРОДЗІНАЎ КАСТУСЯ КАЛІНОЎСКАГА ГОДНА АДЗНАЧЫЛА БАРАНАВІЦКАЯ ГРАМАДСКАСЦЬ

Святочную імпрэзу 3 лютага, на якой прысутнічала каля 80 чалавек, ладзілі Баранавіцкая Рада Таварыства беларускай мовы і Польскі дом.

Кандыдаты гістарычных навук Ніна Стужынская і Андрэй Кіштымай распавялі пра асобу Кастуся Каліноўскага і асаблівасці паўстання 1863 года на Беларусі.

Першая дырэктарка Польскага дома ў Баранавічах Альжбета Даленга Ўжо-сэк выказала сваё бачанне ролі Кастуся Каліноўскага ў развіцці беларускай мовы і дзяржаўнасці.

Грамадская актыўістка Анжэла Камбалава ў сваім выступленні паказала, як вобраз Каліноўскага асвятляўся ў кіно, літаратуры і мастацтве. Паэт Алесь Белы прачытаў свае вершы, прысвячаныя кінерам Кастуся Каліноўскага.

З цікавасцю аматары роднай гісторыі ўдзельнічалі ў гістарычнай вікторыні,

прысвечанай падзеям вызвольнага паўстання 1863 года, якую правёў старшыня Баранавіцкай Рады ТБМ Віктар Сырыца. Інтэлектуальны турнір паказаў, з аднаго боку, цікавасць людзей да асобы Каліноўскага, а з другога – як многа нам трэба яшчэ чытаць, каб дасканала ведаць пра жыццё і дзеяния нашага "караля Літвы" (менавіна так сяляне-паўстанцы заходняй і цэнтральнай Беларусі называлі права-

дыра паўстання 1863 года).

Мінскія барды і выканаўцы Раман Яраш, Віктар Сямашка і Юльяна Літвіна спявалі народныя песні, а мясцовы спявак Алесь Грыцевец выканаў патрыятычную песню Сокала-Воюша, прысвяченую змагарам за свабоду. На заканчэнні свята Галіна Ярашэвіч і Таццяна Малашчанка выканалі песню "Бэз Мілавідаў", прысвяченую касінерам 1863 года.

Вітусь Свабодскі

ЖЫХАРЫ БАРАНАВІЧАЎ ЗБІРАЮЦЬ ПОДПІСЫ ЗА ПАВЫШЭННЕ МІНІМАЛЬНАГА ЗАРОБКУ І ПЕНСІЙ

У Баранавічах 140 жыхароў паставілі подпісы пад заяўй у Адміністрацыю презідэнта і Міністэрства працы і сацыяльнай абароны. Яны просіць павысіць узровень мінімальнага заробку і пенсіі да 2,5-3 мільёнаў рублёў.

– Зараз мы жывём на 1,5 – 2 мільёна рублёў і, зразумела, пражыць на такія грошы сёння практычна немагчыма, бо кошты ўсё растуць і растуць, – гаворыць жыхарка горада Алена Кузьміч.

– Людзі хочуць, каб пенсіі і заробкі павялічваліся не толькі перад прэзідэнцкімі ці парламенцкімі выбарамі. Мы хочам прыцягнуць увагу кірауніцтва краіны, што сёння і на 3 мільёны пражыць вельмі цяжка. Таму просім, як мага хутчэй, разглядзеце нашу ініцыятыву і павысіць узровень мінімальнага заробку і пенсіі, – падкрэсліў ініцыятар заявы грамадскі актыўіст Рыгор Грык.

Сяргей Востраўскі

БАРАНАВІЦКІЯ ГРАМАДСКАЯ АКТЫВІСТЫ ВУЧЫЛІСЯ НАЗІРАЦЬ ЗА АДМІНІСТРАЦЫЙНЫМ ПРАЦЭСАМ

У Баранавічах праваабаронцы і грамадскія актывісты 30 студзеня вучыліся “назіраць” за адміністрацыйным працэсам і адпраўленнем адміністрацыйнага правасуддзя.

— У Баранавіцкім гардскім судзе на працягу года разглядаецца вельмі шмат адміністрацыйных спраў. Таму на навучальнае мерапрыемства былі запрошаны асобы, якія не толькі цікавяцца праваабарончай тэматыкай, але і хочуць мець лепшыя веды пры арганізацыі назірання за судовымі працэсамі па адміністрацыйных справах, — паведаміў праваабаронца Сяргей Гоўша.

У якасці трэнераў высупілі прафесійныя ўдзельнікі Цэнтра прававой трансфармацыі Lawtrend і Праваабарончага цэнтра “Вясна”, якія прэзентавалі ўніфікованы дзённік на-

зірання за судовымі працэсамі па адміністрацыйных справах. У гэтым дзённіку ўлічаны ўсе аспекты практычнай реалізацыі права на справядлівы суд у Беларусі, што дазваляе бакам аргументавана адстойваць свае пазіцыі.

Падчас трэнінгу яго ўдзельнікі вывучалі асаблі-

васці адміністрацыйнага працэсу, праектавалі і мадэліравалі судовыя пасяджэнні па адміністрацыйных справах, а таксама вучыліся рэагаваць на адмоўныя тэндэнцыі, якія сёння назіраюцца пры разглядзе адміністрацыйных спраў у судах.

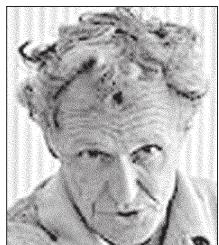
Сяргей Законнікаў

МІТЫНГ ЗАБАРОНЕНЫ 3-ЗА НАЯЎНАСЦІ Ў ЗАЯЎНІКА АДМІНІСТРАЦЫЙНАГА СПАГНАННЯ

Баранавіцкаму прафрымальніку і грамадскому актывісту Мікалаю Чарнавусу гарвыканкам у чарговы раз забараніў правесці мітынг, які меўся адбыцца 12 лютага.

У лісце з гарвыканкама гаворыцца, што “асобы, якія дапусцілі парушэнне парадку арганізацыі ці правядзення масавага мерапрыемства на працягу 1 года пасля накладання адміністрацыйнага спагнання за такое парушэнне, не могуць выступаць арганізаторамі масавых мерапрыемстваў.”

— Мітынг забаранілі таму, што 19 лістапада 2012 г. Баранавіцкім судом я быў прызначнены да адміністрацыйнай адказнасці па артыкулу 23.34 ч. 2 КаAP за арганізацыю дабрачыннага абеду на Баранавіцкім каапрынку, — паведаміў Мікалаі Чарнавус.

Баранавіцкая прафрымальнікі збіralіся з нагоды прыезду 12 лютага на Баранавіцкі баўняны камбінат Аляксандра Лукашэнкі правесці мітынг на вуліцы Фабрычной побач з адміністрацыйным будынкам камбіната.

Прафрымальнікі лічаць неадэкватным рашэнне Берасцейскага аблвыканкама паднімць падатак для індывидуальных прафрымальнікаў на 50%.

Заяўляльнік мітынгу — прафрымальнік Мікалаі Чарнавус абяцаў не выкарыстоўваць на мітынгу плакатаў з заклікам скідання прэзідэнта.

Нагадаем, 12 лютага баранавіцкая прафрымальнікі меліся правесці мітынг, каб выказаць свой пратест супраць падвышэння падаткаў, якія робяць прафрымальніцкую дзейнасць бесперспектывнай і стратнай.

Трэба адзначыць, што Баранавіцкі гарвыканкам апошнія гады на заявы Міколы Чарнавуса адказваў адмовай.

Аляксей Снег

Мікалай Статкевіч — бацьку: “Як бачыш, нашу пароду нічога не ўзяло...”

Баранавіцкая недзяржайная газета “Intex-press” у вялікім артыкуле “Гэта мой выбар, мой шлях, і я не збіраюся сышодзіць з яго” напісала пра гадавое ліставанне Мікалая Статкевіча са сваім бацькам. Газета нагадвае, што Мікалай Статкевіч — адзіны з экспандацідатаў у прэзідэнты, які па сёняшні дзень знаходзіцца ў Магілёўскай турме № 4. Кожны тыдзень ён імкнецца дасылаць лісты свайму бацьку Статкевічу Віктару Паўлавічу. З гэтых невялікіх лістоў можна даведацца, што дзённы заробак Мікалая Статкевіча складае 300 рублёў пры ўмове выканання плана, што 6 месяцаў яго не пускалі да праваславнага святара, што лісты пераважна даходзяць ад родных, а ад іншых людзей “недзе гублююцца”, што вінаватым ён сябе не лічыць, таму і прынцыпова не піша прашэнне аб памілаванні на імя прэзідэнта. На думку Мікалая Статкевіча, субота і нядзеля ў турме — самы нудны час, бо газет і лістоў не прыносяць. А ў лісце ад 2 лютага 2012 года Мікалай Статкевіч паведамляе: “Сёння праходзіў медагляд. Кардыяграма, ціск, аналізы — усё ў парадку. Як бачыш, нашую пароду нічога не ўзяло”.

— Мікалай мне піша кожную сераду і для мяне яго лісты — бадай адзіная сёння найвялікшая радасць. Ён заўсёды піша аптымістычныя лісты. Я добра разумею, чаму ён так робіць. Да мяне прыходзяць сябры, грамадскія актывісты і проста неабыякавыя людзі, якія выказаюць слова падтрымкі. Мы разам перачытваем гэтыя лісты і аблікар'уваём грамадска-палітычнае жыццё, дзелімся навінамі, — паведаміў Статкевіч-старэйшы.

spring96.org

Мікалай Чарнавус уздымае транспартную проблему жыхароў вёскі Русіны

Баранавіцкі прадпрымальнік і грамадскі актывіст Мікалай Чарнавус накіраваў ліст з подпісамі грамадзян вёскі Русіны Баранавіцкага раёна ў Савет Міністраў і Брэсцкі аблвыканкам.

– Гарадскі транспарт не ходзіць у вёску Русіны, нягледзячы на тое, што яна даўно ўвайшла ў рысу горада Баранавічы. Хворым у бальніцу і вясковым дзесяцям на гурткі ды секцыі прыходзіцца дабраца, хто як можа. – Гэтае пытанне не аднойчы ўздымалася перад уладамі розных узроўняў, але беспаспяхова, – даводзіць Мікалай Чарнавус.

Таму Мікалай Чарнавус просіць Савет Міністраў і Брэсцкі аблвыканкам працягнуць маршрут гарадскога аўтобуса № 1 да вёскі Русіны, каб жыхарам вёскі і гараджанам мець добрую камунікацыю і палёгкія стасункі. Адначасова заяўнік і падпісаўшыся грамадзяне просяць зрабіць для іх дзяцей бясплатны праезд на секцыі і гурткі ў дзяржаўныя ўстановы дадатковай адукцыі і выхавання.

Да заявы прыкладзены 81 подпіс жыхароў вёскі Русіны.

Вера Антановіч

ПРАВААБАРОНЦЫ ВІНШУЮЦЬ З ВЫЗВАЛЕННЕМ ВАСІЛЯ ПАРФЯНКОВА

Жыве Беларусь!

Жалітвазень Васіль Парфянкоў каля 11 гадзін раніцы выйшаў за брамку Баранавіцкага следчага ізалятару №6, на тэрыторыі якога размяшчаецца арыштны дом. На волі яго сустрэлі сябры і паплечнікі, праваабаронцы, актывісты з Менску і Баранавічай.

Парфянкоў быў шчыра і прыемна здзіўлены, што столькі людзей сабралася яго супротакаць, признаўся, што не мог уяўіць такога..

Ён паведаміў журналістам, што чакаў гэтага дня. На ўмовы ўтрымання не скардзіўся, аднак признаўся, што на волі ўсё адно лепей. Пасля першых інтэрвю палітвазень павітаўся з сябрамі, распытаў іх пра жыццё. Хаця з большага Васіль добра ведае сітуацыю ў краіне, паколькі рэгулярна чытаў прэсы.

Ён таксама расповёў, што прыходзіла шмат лістоў, а некаторыя дні атрымліваў іх нават па некалькі сотняў, як з Беларусі, так і з-за мяжы, падзякаваў усіх за падтрымку.

На пытанне аб tym, ці не збіраецца ён спыняць грамадскую дзейнасць, Парфянкоў адказаў, што не збіраецца і будзе падтрымліваць усіх тых, хто змагаецца за незалежную Беларусь. Паведаміў, што стаў яшчэ больш загартаваным на далейшую барацьбу.

Пра жыццё ў арыштным доме Парфянкоў расповёў, што ягоная камера была працторнай, разам з ім сядзелі 6-8 чалавек, усе нармалёвые людзі, аднак атрымаў некалькі вымоваў за нязначныя парушэнні, але абыйшлося без ізалятару.

Наста Дашкевіч перадала яму ліст ад Зміцера Дашкевіча. Затым, перад адпраўленнем на Мінск усе зрабілі памятныя здымкі.

У другой палове дня палітвазня сустракалі ў Менску. Праз тэлефон яго павіншаваў з вызваленнем палітвазень і ўдзельнік Плошчы-2010 Уладзімір Някляеў, моладзевыя актыўісты, прадстаўнікі незалежных СМИ.

“Адзінае, жаданне на сёння, - паведаміў Васіль Парфянкоў пры развітанні з журналістамі, - гэта дабраца дахаты ды прыняць ванну. А затым жыццё працягнёцца”.

Нагадаем, што цягам трох сутак палітзняволены мусіць стаць на прафілактычны

нагляд у міліцыі, які скончыцца толькі праз некалькі месяцаў.

Падчас выбараў-2010 Васіль актыўна ўдзельнічаў у грамадзянскай кампаніі “Гавары праўду!”, быў актыўістам штаба Уладзіміра Някляева, збіраў подпісы за яго, праводзіў агітацыю. Удзельнік Плошчы-2010.

Парфянкова затрымалі ў Менску 4 студзеня 2011 г. па падазрэнні ў датычнасці да “масавых беспарадкаў” 19 снежня 2010 г. Праз троє сутак ён апынуўся ў менскім СІЗА па вул. Валадарскага як фігурант крымінальнай справы па арт.293 Крымінальнага кодэкса.

А ўжо 17 лютага 2011 г. Фрунзенскі суд Менску асудзіў Васіля на 4 гады калоніі строгага рэжыму. Адбываў пакаранье ў калоніі г. Ворша. З 17 па 27 ліпеня прабыў у штрафным ізалятары “за парушэнні формы вонкі”. 11 жніўня 2011 г. быў памілаваны прэзідэнтам Аляксандрам Лукашэнкам і вызвалены. Але ненадоўга.

29 траўня 2012 года Васіль Парфянкоў быў асуджаны паводле артыкула 421 Крымінальнага кодэкса Рэспублікі Беларусь судзьдзём Першамайскага раёну Менску Сяргеем Бандарэнкам за парушэнні ўмоваў прафілактычнага нагляду. Прэвэнтыўны нагляд тэрмінам на адзін год, у парушэнні якога прызнаны вінаватым былы палітвазень, быў усталяваны за ім з 5 студзеня 2012 году. Падставай для гэтага стаў ўдзел Парфянкова ў грамадзка-палітычным жыцці.

24 ліпеня Менскі гарадзкі суд не задаволіў касацыйную скаргу Парфянкова на прысуд аб арышце на 6 месяцаў за невыкананыя умоваў прэвэнтыўнага нагляду, усталяванага судом. 9 жніўня 2012 г. Васіль Парфянкоў быў узяты пад варту ізноў.

spring96.org

“ПРАВААБАРОНЧЫ ВЕСНІК” Баранавіцкі інфармацыйны праваабарончы бюллетэнь

Калі парушаны вашыя права, Мацеце пытанні, заўвагі ці прапановы - звязтайцеся.

Дапамога бясплатная. Нашы контакты: тэл. 8 029 7220957, e-mail: viasna_bar@tut.by

Распавяжджаючыя бясплатна. Наклад 299 асобнікаў